

SPROGSTART 1-3 ÅR

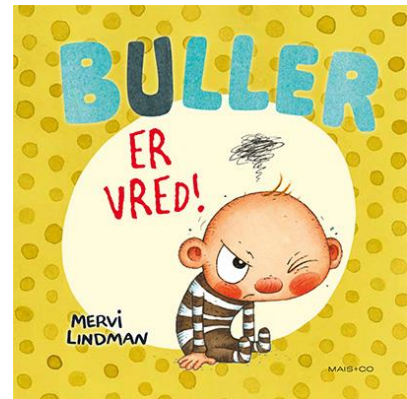
Trin-for-trin

Buller er vred! af Mervi Lindman (2018)

Tema: Følelser

Billedbogen *Buller er vred!* er valgt, da temaet følelser er genkendeligt for børnene, og fordi netop litteraturen gennem både ord, billeder, leg og samtale kan hjælpe børnene til at genkende og sætte ord på de følelser, som de oplever i deres hverdag. I denne billedbog går tekst og illustrationer op i en højere enhed, som afspejler Bullers følelser.

Sprogligt fokus: Lydlig opmærksomhed, ordforråd, skriftsproglige kompetencer og narrative kompetencer.

Det finder du i Sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til Sprogstartsposen
- 2 billedbøger: *Buller er vred!* af Mervi Lindman
- A3-kopi af bogen
- Ark: Fokusord, billedbogssnak, sproglege
- Konkreter: Bold
- 6 fotos af børn til Story Sequencer
- 6 billedkort til skumtarning
- Remse: *Humør* af Lotte Salling

Ting og sager, du selv skal finde

- Posen med digitale læringsmaterialer
- Klodser til et tårn
- Pude
- Ipad/mobiltelefon til at optage løvebrøl

Sprogstartsmaterialerne må kun bruges under opsyn af en voksen.

Ugens indhold

Dag 1:

Højtlesning og fokusord for alle børn i gruppen, ca. fem børn.
Tid: Ca. 20 minutter.

Dag 2:

Guidet læsning og billedbogssnak. Børnene deles i to eller tre grupper efter dit kendskab til børnene.
Tid: To til tre gange ca. 20 minutter.

Dag 3:

Fælles oplæsning og sproglege. Børnene deles i to grupper efter dit kendskab til børnene.
Tid: To gange ca. 20 minutter.

SPROGSTART 1-3 ÅR

Dag 1 – *Buller er vred!*

Det finder du i Sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til Sprogstartsposen
- 2 billedbøger: *Buller er vred!* af Mervi Lindman
- A3-kopi af bogen
- Ark: Fokusord
- Konkreter: Bold

Ting og sager, du selv skal finde

- Klodser til et tårn
- Pude
- Ipad/mobiltelefon til at optage løvebrøl

Det skal du gøre!

Syng første vers af *Sprogstartssangen*.

Vis billedbogen. Tal om forsiden og bagsiden, fortæl om forfatter og illustratør. Fortæl om bogens ryg. Hvad mon billedbogen handler om? Tal om billedbogens titel.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om følelser. Følelser kan være, når man er glad, sur og ked af det.

Læs billedbogen to gange. Første gang med læseoplevelsen i fokus. Anden gang taler I om fokusord for hvert opslag. Brug billedbogens illustrationer til at understøtte fokusordene og konkrete fra sprogstartsposen til visualisering af billedbogen. Sæt en bevægelse på ordet, når det er muligt. Vis læseretningen og peg på bogstaverne, mens du læser.

Syng sidste vers af *Sprogstartssangen*.

Læringsstigen

Gør-det-sværere-strategi

Forudsige: Buller er rasende, som en krokodille. Hvorfor tror du, at kaninen holder sig for ørerne?

Generalisere: Buller sparkes vredt til bolden. Har du prøvet at være vred?

Argumentere: Hvad kan gøre dig vred? Hvorfor?

Gør-det-nemmere-strategi

Giv svaret: Buller er vred. Er Buller glad eller vred?

Hjælpes ad: Hvordan ser du ud, når du er vred. Skal vi prøve det sammen?

Begrænse valg: Hvem trøster Buller? Er det kaninen eller mor?

SPROGSTART 1-3 ÅR

Dag 2 – *Buller er vred!*

Det finder du i Sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til Sprogstartsposen
- 2 billedbøger: *Buller er vred!* af Mervi Lindman
- A3-kopi af bogen
- Ark: Billedbogssnak
- Konkreter: Bold

Ting og sager, du selv skal finde

- Klodser til et tårn
- Pude
- Ipad/mobiltelefon til at optage løvebrøl

Det skal du gøre!

Syng første vers af *Sprogstartssangen*.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om følelser. Følelser kan være, når man er glad, sur og ked af det.

Vis billedbogen. Tal om billedbogen. Spørg børnene om de kan huske, hvad billedbogen handler om.

Læs billedbogen og inddrag børnene i genfortælling af billedbogen undervejs.

Billedbogssnak. Brug billedbogens illustrationer samt konkrete fra sprogstartsposen til at understøtte samtalen. Spørgsmålene følger billedbogens opslag.

Syng andet vers af *Sprogstartssangen*.

Et lille tip

Se filmene *Hvem er vred?*, *Hvem er sød?* Og *Lili bliver vred* på appen *Filmcentralen for de yngste* og tal om følelser. Appen *Filmcentralen for de yngste* kræver en Ipad og et UNI-Login.

SPROGSTART 1-3 ÅR

Dag 3 – *Buller er vred!*

Det finder du i Sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til Sprogstartsposen
- 2 billedbøger: *Buller er vred!* af Mervi Lindman
- A3-kopi af bogen
- Ark: Sproglege
- Konkreter: Bold
- 6 fotos sf børn til Story Sequencer
- 6 billedkort til skumtarning
- Remse: *Humør* af Lotte Salling

Ting og sager, du selv skal finde

- Posen med digitale læringsmaterialer
- Klodser til et tårn
- Pude
- Ipad/mobiltelefon til at optage løvebrøl

Det skal du gøre!

Syng 1. vers af *Sprogstartssangen*.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om følelser. Følelser kan være, når man er glad, sur og ked af det.

Vis billedbogen. Tal om billedbogen. Spørg børnene om de kan huske, hvad den handler om.

Læs billedbogen. Inddrag børnene i genfortælling af billedbogen.

Sproglege. Orienter dig i sproglegene og vælg mindst to sproglege, som passer til børnegruppen. Lav gerne flere, hvis I har lyst og ekstra tid. Forbered dig på forhånd på legen. Brug billedbogen som udgangspunkt for sproglegene, da de omhandler billedbogens tema. Legene giver børnene mulighed for at høre, se, gøre og røre ord i nye sammenhænge.

Syng 2. vers af *Sprogstartssangen*.

Litteraturforslag

- Kathleen Amant: *Hold op med at skrike, Anna*. Turbine, 2017
- Kathleen Amant: *Jeg griner og jeg græder*. Turbine, 2019
- Martha Cabrol: *Min første bog om mig*. Carlsen, 2016
- Gurli Gris elsker – en rør og føl-bog. Alvilda, 2019
- Ida Jessen: *Carl er gavmild*. Høst, 2018
- Emma Virke. *En sur citron*. Turbine, 2018
- Gunilla Wolde: *Totte og Lotte føler*. Carlsen, 2018
- Der findes flere bøger om Buller af Mervi Lindman: *Buller kysser, Buller og hans fine krop* samt *Buller og potten*

BIBLIOTEKERNES

Sprogspor

2020

Fokusord til *Buller er vred!*

Tal om kropssprog!

Vred

Se, Buller er vred. Se på Bullers ansigt. Hvordan ser man ud, når man er vred? Han rynker med brynene. Har du prøvet at være vred? Prøv at se vred ud.

Vælder tårnet

Se Buller er så vred, at han vælder tårnet. Har du prøvet at bygge et tårn og vælte det? Prøv gerne.

Hopper hårdt

Buller er så vred, at han hopper hårdt på puden.

Mega-vred

Hvad betyder det at være mega-vred? Se på Buller. Han er så vred! Se legetøjet. Det skynder sig væk fra vrede Buller.

Vred som en løve

Buller er så vred, at han brøler som en løve. Prøv at brøle som en vred løve. Føles det godt at brøle, som en løve?

Vred som en krokodille

Buller er vred, som en krokodille. Kender du en krokodille? En krokodille er et farligt dyr med mange skarpe tænder. Se kaninen! Den bliver bange og løber væk.

Rasende

Hov, krokodillen er så rasende, at den ligger på gulvet og skriger og slår armene i gulvet. Har du prøvet at være så vred, at du lå på gulvet og græd? Hvorfor mon han ligger på gulvet og skriger? Se krokodillen skriger så højt, at kaninen holder sig for ørerne.

Udmattet

Pyhh. Det er hårdt at være så vred. Buller er udmattet. Han er helt træt.

Trøstes

Nu vil Buller gerne trøstes. Har du prøvet at blive trøstet? Er det dejligt at blive trøstet? Hvorfor?

SPROGSTART 1-3 ÅR

Billedbogssnak til *Buller er vred!* - peg i bogen undervejs

Buller er sur! Hvorfor er Buller sur? Ingen vil spille bold med Buller. Hvordan kan du se, at han er sur? Ar-mene over kors og sur mund. Prøv at være sur som Buller.

Dumme bold! Hvorfor synes Buller, at bolden er dum? Hvordan viser Buller, at han er sur på bolden? Prøv at række tunge og sige: ARGHHH! Hvad er det modsatte af at være dum?

KAABOOM! Buller sparker til bolden. Prøv at sige KAABOOM! Tror du, at Buller sparker forsigtigt til bolden eller hårdt til bolden? Han sparker meget hårdt. Se bolden flyver langt væk. Find bolden! Spark til den! Forsigtigt og hårdt.

Nøj, Buller er så vred. Af banen! Hvordan kan du se, at Buller er vred? Han tramper af sted. Se hans ansigt. Han rynker brynene. Han er vred. Prøv at rynke bryn og trampe vredt i gulvet. Se Bullers bog på gulvet. Den hedder *Bamse er vred*. Tror du, at Buller har læst bogen? Se kaninen. Hvorfor tror du, at kaninen løber væk? Den bliver bange for vrede Buller. Har du prøvet at blive bange, når nogen bliver vred?

Buller er så vred, at han vælter tårnet. Har du prøvet at bygge et tårn og vælte det? Var du glad eller vred, da du væltede tårnet? Se kaninen! Den bliver bange. Hvordan ser du ud, når du bliver bange? Prøv at vise det – gerne med lyd! Byg et tårn med klodser og vælt det!

Nu hopper Buller på krammepuden. Hvorfor hopper Buller på puden? Han er så vred. Se kanin er også blevet vred og hopper på puden. De hopper så hårdt, at fjerene i puden falder ud. En krammepude – er det en pude, man krammer eller hopper på? Hvad kan man bruge en krammepude til? Kram, trøst, tryghed.

Buller er MEGA-VRED! Hvad betyder mega? Buller er meget, meget vred! Se på Buller. Ser han glad eller vred ud? Tal om ansigtsudtryk. Grrr... Buller er så vred, at han næsten er begyndt at knurre! Prøv at være vrede og sige Grrr!!

Buller er så vred, som en farlig løve. Hvad gør en farlig løve? Den brøler. Prøv at brøle WRAAAAAAAW! Se Buller brøler så højt, at kaninen og det lille dyr ved siden af er ved at blæse væk! Brøl som en farlig løve!

Buller er vred, som en krokodille. Er en krokodille farlig? En krokodille har mange skarpe tænder! Har du mange tænder? Se Kaninen og det lille dyr løber væk. Hvorfor?

Krokodillen er rasende! Hvad laver krokodillen? Den er så rasende, at den ligger på gulvet og skriger – og slår i gulvet. Se kaninen! Hvad gør den? Hvorfor? Har du prøvet at være så rasende, at du lå på gulvet og skreg? Hvorfor? Læg dig på gulvet og vær en rasende krokodille!

Buller ligger på gulvet. Hvorfor ligger Buller på gulvet? Hvorfor er Buller blevet træt? Det kan være hårdt at være så rasende.

Buller vil bare være en lille kanin. Hvorfor vil Buller være en lille kanin? Er en kanin farlig? Buller vil gerne trøstes. Har du prøvet at blive trøstet? Er det dejligt at blive trøstet? Hvorfor?

2020

SPROGSTART 1-3 ÅR

Sproglege til *Buller er vred!*

Sproglege

Kast med terningen: Brug skumterningen. Sæt billedkort af Buller i skumterningen. Lad børnene slå med terningen. Efterlign og sig den følelse, som billedet udtrykker. Hjælp hinanden med at benævne følelsen.

Gør som Buller: Spark vredt til bolden, som Buller. Hvem kan sparke længst? Byg et tårn med klodser og vælt det. Hop vredt som Buller - eventuelt på en pude. Brøl vredt som en løve. Optag gerne lyden på Ipad/mobiltelefon eller benyt optagefunktionen på Story Sequencer. Læg jer på gulvet og skrig, mens I slår i gulvet. Trøst hinanden! Læs bogen igen og gør som den lille kanin.

Tal om følelser: Tal om følelser med udgangspunkt i bogen – suppler gerne med fotos af børn, som viser forskellige følelser.

Remsen *Humør* af Lotte Salling: Sig remsen *Humør* og tal om følelser og ansigtsudtryk.

Sproglege – med digitale læringsmaterialer

Story Sequencer: Sæt fotos af børn, der udtrykker forskellige følelser i Story Sequenceren. Indtal ordene, der passer til følelsen. Eller få barnet til at indtale ordet, der passer til det enkelte foto. Har du mulighed for det, så tag selv fotos af børnene (glade, sure, kede etc.) og sæt dem i Story Sequenceren.

Talende æsker: Indtal på forhånd følelsen fx vred. Læg fotos af børn, som viser følelser på bordet. Lad barnet finde den rigtige følelse og lægge det i æsken.

Endnu flere sproglege – inde & ude

Syng sange: *Sur sur sur* eller *Er du sur og trist klap i hænderne*. Brug bevægelsesord fra billedbogen: Sparke, trampe, hoppe, brøle, kramme. Måske finder I selv på flere bevægelsesord. Find musikken til *Er du sur og trist klap i hænderne* hos *Popsi og Guitar-Krelle* på YouTube.

Lav ansigter: Stil jer foran et spejl og lav ansigter. Vrede, triste og glade ansigter.

SPROGSTART 1-3 ÅR

Forældrespor – *Buller er vred!* Af Mervi Lindman (2018)

Om følelser

Sproglege

Syng sange: *Sur sur sur* eller *Er du sur og trist klap i hænderne*. Brug bevægelsesord: Sparke, trampe, hoppe, brøle, kramme. Måske finder I selv på flere bevægelsesord. Find musikken til *Er du sur og trist klap i hænderne* hos *Popsi og Guitar-Krelle* på YouTube.

Lav ansigter: Stil jer foran et spejl og lav ansigter. Vrede, triste og glade ansigter.

Litteraturforslag

Kathleen Amant: *Hold op med at skribe, Anna*. Turbine, 2017

Kathleen Amant: *Jeg griner og jeg græder*. Turbine, 2019

Martha Cabrol: *Min første bog om mig*. Carlsen, 2016

Gurli Gris elsker – en rør og føl-bog. Alvilda, 2019

Ida Jessen: *Carl er gavmild*. Høst, 2018

Emma Virke: *En sur citron*. Turbine, 2018

Gunilla Wolde: *Totte og Lotte føler*. Carlsen, 2018

Der findes flere bøger om Buller af Mervi Lindman: *Buller kysser*, *Buller og hans fine krop* samt *Buller og potten*

Et lille tip

Se filmene *Hvem er vred? Hvem er sød?* På *Filmstriben* og tal om følelser.

Filmstriben er bibliotekernes digitale filmtilbud og kan bruges af alle, der er oprettet som bruger på deres lokale bibliotek. Læs mere på filmstriben.dk eller spørg på dit bibliotek.

2020

